

Czasopismo San wychodzi w każdą niedzielę.

Przedpłata

zamiejscowa: w miejscu:	
miesięcznie 50 ct.	miesięcznie 40 ct.
kwartalnie 1 zł. 35 „	kwartalnie 1 złr. 20 „
półrocznie 2 „ 70 „	półrocznie 2 „ 40 „
rocznie 5 „ 40 „	rocznie 4 „ 80 „

Numer pojedynczy 10 ct.

Listów niefrankowanych nie przyjmujemy.

Cena ogłoszeń:

5 centów od miejsca jednego wiersza drobnym drukiem.

Przedpłata miesięcowa, z amiejscową i ogłoszenia

przyjmuje:

Redakcja, naprzeciw Starostwa w Przemysłu na dole

Rekopisma nie zwracają się.

SAN

czasopismo społeczno-ekonomiczne

Przemysł 4 listopada.

Marszałek Zyblikiewicz nie ma szczęścia do Lwowa. Niedawno dopiero przychyla bacznie, wywołana ślędztem dyscyplinarnem przeciw jednemu z urzędników Wydziału krajowego, który w radzie miejskiej występował przeciw swej przełożonej władzy. Nie brakło wówczas zarzutów, iż Marszałek nie szanuje wolności słowa człowieka posiadającego mandat swojej współwładzi, nie brakło inwektyw, które u nas ludzie tak chętnie się posługują. Rada stołeczna miasta, posiadająca osobną zdolność ściągania na się śmieśności przez nierozważne odzywianie się niektórych członków, wystąpiła nawet do walki z Marszałkiem, z której wyszła jak rycerz z Masydy gdy mu się zachciało wszcząć walkę z obrzymem i powstrzymać dwóch ramion wiatraków.

Obecnie pod innym hasłem wszczęto podjazdową walkę przeciw Marszałkowi, a to pod hasłem, iż tenże nadużył władzy, assignując p. Prysiłkiemu za studia i wypracowanie planów zamku na Wawelu załóżkę, i że nie czekając uchwały sejmowej kupił na rzecz kraju zamek w Olesku, kolebkę rodu króla Jana III. Czyż to nie jest jasn dowód absolutyzmu Marszałka? Mniejsza o to, iż on pierwszy podniósł sprawę restauracji zamku królewskiego i usunięcia z tamtąd koszar bezczeszczyących tę świątynię sławy narodowej, mniejsza o to, iż on wobec Monarchy był rzecznikiem tej sprawy, — mniejsza o to, iż on nie czekając aż rozyspie się w grzyz gród rodzinny króla bohatera, który imię chylące się do upadku Ojczyzny jeszcze raz ostatni złotymi głoskami wypisał na karcie dziejów świata, że Marszałek postarzał się o uchronienie tej drogiej dla każdego Polaka pamiętki od poniewierki przez profanów,

którzy dla zysku byłiby ją za bezcen nabyl, aby może na jej murach wystawić karczmę lub gorzelnię, — mniejsza o to, że na on każdym kroku dba o honor imienia polskiego; te wszystkie zasługi gina obok tej okoliczności, iż on śmie nie czekając na biurokratyczne zreferowania sprawy, samowładnie zarządza pieniędzmi krajowymi, szatałowca rządząc narodowym Wprawdzie nie wydał on nic więcej niż to, co mu Sejm do dyspozycji oddał, lecz nie zwolnał żadnego zgromadzenia ludowego, któreby uznało iż należy to zrobić, co on zrobił, czyli co zrobić należało, nie chcąc u potomości za służbę na zarzut niedbalstwa, gorzej jeszcze, lekceważenia drogiej narodowych pamiętek.

Jakże podobna walka podjazdowa, prowadzona przeważnie potępienia godną bronią fałszu, przyręk dotknąć musi każdego, co kochać szczerze kraj i świętą przeszłość Ojczyzny, a potępiając błędy przodków, widzi z boleścią, że nawet ciężki los jaki nas dotknął i gnębi dotąd, nie zdołał wykorzystać tych wszystkich wad narodowych, które spowodowały nasz upadek. „Jedynym strychulem wszystkich miszery“, stało się od wieków naszym hasłem, nie nie w szlachetnym pojęciu równości, lecz w tem zrozumieniu, iż ktokolwiek wzniesie się nad zwykły poziom, tego należy przyćmić do miary współzłotyści. Nasze tyle wysławiane, na ustach wszystkich deklamatorów patryotycznych znajdujące się zasady demokratyczne idą w razie potrzeby w kąt, zwłaszcza wobec ludzi tej miary co Dr Zyblikiewicz, co wyszedszy z ludu, zdołał się wzbicić na najwyższe stanowisko w kraju i na niem okazać więcej energii i silnej woli, więcej nieugiętości niżby to okazało jakieś „senatorskie dziecko“. Krzyżczy ci pseudodemokraci na arystokratów, że się dobajają o najwyższe godności, iż otaczają swe kreatory czcią, a sami okazują lekceważenie dla lu-

dzi wyszłych z gminu, pomimo iż wiedzą że tamci przez swe kreatory utrzymują się tylko i rosną w potęgę. A czy w z naszej strony staramy się urosć w potęgę przez ludu, co z gminu dochodzą do władzy, czy otaczamy ich czcią, aby ona odbijając się od głów wybrańców, spływała na nas na gmin? Nie — my szukamy na słońcu plan, my nie wstydymy się uciekać do fałszu, byle zdepopularyzować tę osobę, co to „ni z pierza, ni z miesa“, więc nie uprzywilejowana urodzeniem, bez mitry książęcej lub korony hrabskiej, ba! choć bez zwykłego herbu szlacheckiego, posiada władzę, i wzbudza szacunek nawet między tyle okrzykniętą klasą arystokraty. My tej osobie wyczerpamy możność zrobienia czegoś dobrego, my ją oczerniamy tak długo, póki się nie przebieżerze miarą jej cierpliwości, póki ona znużona niewdzięcznością tych od których mogła spodziewać się pomocy, nie usunie się w zacisze, nie zrezygnuje ze swej władzy. Gdyby p. Zyblikiewicz przy swoich zasadach demokratycznych, przy swem niewzruszonym szczerze polskiem uczuciu, zamiast dwóch glosek Dr., które pracą swą zdobył, miał przed swem nazwiskiem głoski Hr., o wroty ci demokraci byłiby czołem przed tym demokratycznym magnatem rodomym, bo u nas ogół wszelką użną arystokracją, nawet pieniężną, tylko nigdy u wysłowej. Jakżeż się zatem można dziwić iż arystokracja rodowa lekceważy te demokracja, od rozrodzony tylko ród tej szlachoty, co niegdyś wykrzyżując iż równa się wojewodom całowała kolana i trzymała się klamki magnatów? Temu ówczesnemu proletaryatowi szlach. clemu łatwiej przebaczyć, gdyż byłoby to indywidualna stanem umysłu nieróżniące się niczem od pogrążonego w ciemności chłopca; nam późniejsze pokolenia nie przebaczą tak łatwo tego, bo jeżeli nie stoimy, to powinniśmy

Sierota

powieść.

(Ciąg dalszy).

W walec jakby nie wytrzymał przez nikogo podjęła, potrafiła sprzymierzenia, przechodziła więc między, wszystkich znajomych, czyżby ktoś z nich nie nadawał się do jej widoków. Lecz naprosto. Wprawdzie nie trudno było jej znaleźć wiele osób nieprzychylnie usposobionych dla Maryi, lecz żadna z nich nie dawała rekomp. iż pomoże w przeprowadzeniu podjętej intrigi.

W tym stanie wytrępienia umysłowego zastał ją jeszcze dzień, wyznaczony na zaręczyny Maryi z Zenonem. Oubły się one w matkę kół, gdyż Marya nie zyczyla sobie, aby je obchodzono uroczyście. Z sobą oboch była jedynie Hermina przy nich obecna, a zdoła się, że radość ze szczęścia przyjaciółki sprawiła ją niejako w stan gorączkowy. Zwykle tak panująca nad sobą, była dziś nadzwyczaj rozstrzępiona, często zaplało się sama na niedzielnym lub zapianych, mogących wywołać zdziwienie, gdyż na nie zwracano większą uwagę.

— Czy księża nie przyjdzie dzisiaj?

Zenon wypatrzył się na Herminę, a w jego spojrzeniu widoczno było chwilowe zaniepokojenie wywołane pytaniem.

— Dlaczego pytasz pani o to? zagadnął.

— Ho... bo wiem iż panowie żyjącej z sobą w przyjaźni, a jeżeli przy zaręczynach jestem ja o'e-

ona jako przyjaciółka narzeczonej, to książę powinien u być także jako przyjaciel narzeczonego, odpowiedziała żywcem przystojniejsza Hermina.

Obiad dawany dla rodziny in gratiam zaręczyn skończył się, narzeczeni zamienili w obecności Herminy piękne brylantowe pierścionki — a zaden tyłe przez nią podany deus ex machina nie zamiecił tej uroczyznicy.

Zaręczyny nie są jeszcze sławne, poieszła się w dnużę tajemniczą, a iść to małżeństwu rozchodzi się w dzień ślubu. Do tego jednak nie mogła dopuścić i nie dopuszczę. Tryumfują dzisiaj jej świętosc, ja będą tryumfować jutro.

Ta w tymś zamigoliła w oczach Herminy radość wzruszająca każdego tryumfem.

Jak mnie to cieszy! Kochana panino Hermino, przemówiła hrabia Dyoniz, iż tak się raduję szczęściem swej przyjaciółki, a moja okochana przyrządną córką.

Poczuły hrabia on wszystkich miarzył według siebie.

YI.

Piękna Ludwika siedziała zadowolona w namiętnym rozmowie Dumasa: Indianie, gdy drzwi się otworzyły do saloniku wbiegła Hermina. Między temi oboma kobietami nigdy nie było bliższego stosunku jak tylko zwyyczajna znajomość, to też znowa doktora zdziwiła się trochę najrzawsz wesołością.

Powiedziała jak stała siedząca do miejsca, posłanowitami więc podawała dające znajomości i w tym celu czyniły pierwsze kroki zbliżenia — przemówiła poprawną francuzszką, której dzięki rodzinie umiowała żywać znowe z lekarka.

— C'est tres honorable de votre part, od-

powiedziała, zapraszając gości do zajęcia miejsca obok siebie na miłąką kofetę.

— Oho! młode kobiety posiadały sztukę prowadzenia rozmowy, nie dźw więc, iż ona (czuła się gładko, dotykały rozlicznych przedmiotów. Omawiano wszystkie nouvelles du jour, a że do nich należało bliższe i osobliwsze Zenona z Maryi, nie podobna było było to połączenie o ten przedmiot.

— Cieszę się, iż idzie za mąż Marya wydzie z potężnym fałszem.

— Podwójnie fałszem, wtępiła żywo frankuzka.

— Jako? podchwyciła Hermina, nieuznana iż znowa lekarza tak jej zabawiłał ponieważ ponogła swem niewczesnym odezwaniem, zryłszy i panu wiedziała że małżeństwo jest tylko kawałkiem-owem, że między Maryą a Zenonem nie ma miłości?

— Wiesz ona rzeczywiście kocha kogo innego?

— Nous parlons des enigmes. Każda z nas bowiem wie coś innego, a mówiąc ogrodmkami nie przydziłony nigdy do zrozumienia się. Mówimy więc otwartości do otwartości tej mam dwa powody: raz sympatya dla pani, drugi przyjaciół dla Maryi, która obawiam się że idzie za mąż bez miłości, łatwo na że pnieć drogi.

— Powiadają panie, że sympatya dla mnie skłania się do otwartości, moja osoba jest tu zatem w grze. Nie omijam się więc w moich obawach, podejrzewając iż ona zarzuca sła na Stefana.

Hermina pokłoniła się z radości, że nie umioga c panować nad sobą frankuzka samą podłością to podjęcie. Niby to zapewnienie jak iż jak dotąd sympatya jej mężem, a Marya nie ma żadnego innego stosunku przez przyjaciół, tak umiała to zaprzeczyć czynie, iż Louisa ze wszystkim przekonana była, że Marya budowała jej

